

[Ministeren for Handel, Industri og Søfart.] Ordføreren for Det konservative Folkeparti er der fremsat Anmodning til mig om at give en Redegørelse for Valutasituationen her i Landet. Jeg tror at have imødekommet dette Ønske ved den Oversigt, jeg gav angaaende Valutaspørgsmaalet forleden ved Forelæggelsen i dette høje Ting af Lovforslaget om Valutalovens Forlængelse. Jeg skal derfor ikke paa ny gøre Valutasituationen til Genstand for nærmere Omtale. Jeg er ligeledes af den Opfattelse, at Spørgsmaalet om den danske Kronens Stilling til Sterling foreløbig maa anses for uddebatteret i Forbindelse med den Forhandling, der lige har fundet Sted her i Tinget angaaende Loven om Landbrugets Eksportpriser og Produktionsomkostninger. Under Udvalgsbehandlingen af Valutalovforslaget vil der i øvrigt ogsaa kunne blive Lejlighed til en nærmere Drøftelse af Valutaspørgsmaalets enkelte Sider, og jeg skal derfor indskrænke mig til alene at fremsætte nogle faa yderligere Bemærkninger angaaende Valutaspørgsmaalet.

Fra forskellig Side, navnlig fra det ærede Medlem Hr. Henning Hasle, har der været peget paa Guldet som Valutareserve. Det ærede Medlem udtalte i denne Forbindelse, at det har vist sig, det er muligt at opretholde et Pengevæsen uden nogen Tilknytning til Guldet, og dette er rigtigt, men den nævnte Bemærkning giver mig dog Anledning til at minde om en Udtalelse af en afdd og paa dette Omraade meget kyndig Partifælle af det ærede Medlem, nemlig Landstingsmand Schovelin, der under en Debat i Landstinget i 1924—25 om Guldindløselighed paa den for ham egne, lidt paradoksale Maade sagde, at Guldindløselighed

„er det eneste ufejlbare Middel — det har vist sig Verden over og Gang paa Gang, fordi det har den fortræffelige Egenskab at virke automatisk; Guldindløseligheden er den bedste Nationalbankdirektør, Pligten til Guldindløselighed tager selv den daarligste Nationalbankdirektion i Nakken og tvinger den til at make ret“.

Nu er Guldindløselighed ikke det samme som Guldfundering, men den citerede Udtalelse rammer jo ogsaa Guldfunderingen.

Ogsaa det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har som bekendt for faa Dage siden udtalt sig om Guldspørgsmaalet. Efter „Berlingske Tidende“ for den 12. denne Maaned har det ærede Medlem Hr. Christmas Møller ved et Møde fremsat bl. a. følgende Udtalelse, som jeg med Formandens Til-

ladelse vil citere efter det paagældende Referat, idet jeg synes, at denne Udtalelse fortjener at staa i Rigsdagstidenden.

„Man taler nu om Valutacentral og Guldproblem, som om vi skulde gaa andre Veje end alle andre. Sandheden er jo, at havde vi ikke haft en Valutacentral den 3. September, havde vi faaet en den 4. Jeg tror ikke, nogen ansvarlig Politiker vilde angribe vor meget sparsomme Guldbeholdning.

Vor Guldbeholdning er, opgjort til Dagskurs, ikke 20 pCt. af eet Aars Køb i Udlandet, ikke engang 20 pCt. Hvad er det for en Tale, at vi blot kan benytte Guldet, ja, og hvad saa? Og til vore Gældsforpligtelsers Betaling kan Guldet dog vist altid benyttes. Mon det ikke er forstandigere og forsigtigere“ — siger det ærede Medlem Hr. Christmas Møller — „at se Tiden an og indrette sig straks paa, at Salg og Køb maa svare til hinanden?“

Ved min Forelæggelse af Valutalovforslaget refererede jeg Nationalbankens Opfattelse af Spørgsmaalet, at man bør vente længst muligt med at benytte den Betalingsreserve, man har i Guldbeholdningen, til Vareimport. Under Hensyn til den Stilling, Lovgivningsmagten for faa Aar siden har givet Nationalbanken ved Loven om Bankens Konstitution, fandt jeg, at Rigsdagen havde naturligt Krav paa at faa at vide, hvorledes Banken som den ansvarlige Vogter af Landets Valuta saa paa Spørgsmaalet.

Ligesom det ærede Medlem Hr. Hartvig Frisch maa jeg mene, at Guldbeholdningen skal man omgaas med megen Varsomhed. Vi maa, som det ærede Medlem sagde i sin Ordførertale, ikke glemme, at det kan blive afgørende for hele vor Produktion, om vi fortsat kan skaffe de for os livsnødvendige Raastoffer, og at man derfor ikke rask væk kan trække paa Guldbeholdningen, saaledes at Guldreserven maaske er brugt i det Øjeblik, hvor hele vor Produktion er afhængig af denne Reserve. Nationalbanken maa naturligvis saa vidt muligt søge at sikre, at dens Guldbeholdning er til Stede i det rette Øjeblik, om fornødent ogsaa, saaledes som det er sket, ved Forhøjelse af Diskontoen inden for rimelige Grænser.

Det ærede Medlem Hr. Henning Hasle fremsatte forskellige Betragtninger angaaende Betimeligheden af at etablere Forbrugsbegrænsninger gennem en Kreditindskrænkning. Det er selvfølgelig rigtigt, at en Kreditindskrænkning, navnlig naar den gennemføres rigoristisk, vil kunne faa alvor-